

Evergem, 9 juni 2009

Aan het College van
Burgemeester en Schepenen
Fortuné de Kokerlaan 11
9940 Evergem

ADVIES: straatnamen voor de nieuwe verkaveling tussen de Belzeelse Kerkweg en de Koolstraat/Ralingen.

Uw kenmerk : BEV/2009/CD B077 van 9 april 2009

Mijnheer de Burgemeester,
Mevrouw en Heren Schepenen,

Het Bestuur van de Gemeentelijke Cultuurraad Evergem heeft in haar bijeenkomst van 3 juni 2009 uw schriftelijk verzoek om advies inzake het toekennen van straatnamen in de nieuwe verkaveling te Belzele tussen de Belzeelse Kerkweg en de Koostraat/Ralingen behandeld.

Overwegende dat:

De verkaveling waarvoor drie straatnamen voorgesteld worden, is gelegen tussen de Belzeelse Kerkweg in het noorden, de Koolstraat in het oosten en een veldweg die ten zuiden en deels ten westen de loten afbakent. Deze verkaveling ligt vlakbij de Schoonstraat die van oudsher de belangrijkste verbinding is tussen Evergem en Belzele. Zoals in het vorig advies van 14 januari 2009 reeds vermeld, biedt dit gedeelte van de gemeente interessante mogelijkheden om vroegere benamingen uit de geschiedenis, de heemkunde of de toponymie terug te vinden.

Eerst en vooral stellen we vast dat de verkaveling tegen een gehucht van de Schoonstraat gelegen is, namelijk '**Heyken**'. Deze naam gaat terug tot in de 15de eeuw en is ook op de kaart van Van der Maelen (half 19de eeuw) duidelijk terug te vinden. In de 17de eeuw werden de landbouwgronden hier slechts op 1/3 van hun oppervlakte belast, wat wijst op de schraalheid van de bodem. De naam komt van 'heide' en duidt op een schrale, hooggelegen zandgrond. Het was een oorspronkelijk heidegebied dat tot het begin van de 20ste eeuw nog schaars werd bewoond in het bijzonder, volgens Achiël De Vos, door "wevers en keuterboerkes, armoezaaiers bij uitstek". Vandaag is er geen enkele straatnaam die verwijst naar dit gehucht. We onthouden eveneens 'Weverstraat' en 'Keuterstraat' als mogelijke straatnamen. Een andere interessante straatnaam is de '**Boutstraat**'. Het Boutstraatje is oorspronkelijk een landstraatje van de aanpalende Koolstraat en werd in 1702 een laatste keer vermeld. In de Atlas der Buurtwegen van 1845 is deze veldweg niet juist meer te lokaliseren. 'Bout' is de familiale vorm van Boudewijn en is dus hoogstwaarschijnlijk de naam van een bewoner van dit straatje.

De verkaveling wordt ten zuiden en deels ten westen afgebakend door een veldweg. In de Atlas der Buurtwegen kan deze weg geïdentificeerd worden als het '**Heerwegstraatje**'. Deze

weg begint inderdaad aan het kruispunt Koolstraat-Ralingen-Overdam en loopt naar het westen richting verdwenen molen van Belzele. De juiste oorsprong van de naam is echter niet te achterhalen. Het heeft hoogstwaarschijnlijk niets te maken met een heirweg, die hier trouwens niet liep, maar met de **Heermeersen**. 'Heermeersen' is een belangrijk meersgebied nabij Overdam. Deze naam is ook niet juist te verklaren en volgens Achiël De Vos heeft het niets met het Duitse 'Heer' (=leger) te maken. De Potter, de eerste schrijver van de geschiedenis van Evergem, zou beweerd hebben dat de troepen van Maximiliaan van Oostenrijk in 1488 hier zouden gelegerd geweest zijn, wat niet kan gezien de naam Heermeersen reeds in 1402 te vinden is. Als naam onthouden we Heerweg, Heerwegstraat en Heermeersen.

Wat betreft de toekenning van de straatnamen, stelt de Cultuurraad in prioriteit de volgende namen voor:

Straat 1, met beginpunt in de Koolstraat en eindpunt in de nieuwe straat 2: **Boutstraat**.

Straat 2, met beginpunt in de nieuwe straat 1 en aansluitend op de Belzeelse Kerkweg:

Heerweg.

Straat 3, met beginpunt en eindpunt in de Belzeelse Kerkweg: **Heyken**.

De hierna volgende straatnamen of varianten werden door de Cultuurraad niet als eerste prioriteit weerhouden, maar kunnen eventueel door het gemeentebestuur gebruikt worden, mocht één van de voorgestelde namen niet voldoen:

Indien voor straat 1 de naam Boutstraat niet gunstig beoordeeld wordt, stelt de Cultuurraad als alternatief de Weverstraat voor. Deze straatnaam houdt verband met de inwoners van het gehucht Heyken, zoals hierboven aangehaald. De Cultuurraad vindt deze laatste naam echter minder specifiek en van kleiner heemkundige waarde.

Voor straat 2 verwijst Heerweg naar de vroegere naam van de parallelle veldweg, maar kan verward worden met een heirweg waarmee het echter niets te maken heeft. Daarom kan deze straatnaam indien nodig vervangen worden door Heermeersen die slaat op de belangrijke meersen die lager nabij Overdam lagen.

Tenslotte vond de Cultuurraad dat de oude schrijfwijze 'Heyken' te verkiezen is voor straat 3, maar indien noodzakelijk, kan de modernere schrijfwijze 'Heike' of 'Heiken' gebruikt worden.

Volledigheidshalve vermelden we een schrijven van Mevrouw Griet De Wispelaere waarin ze voorstelt om een van de straten 'Karel Patynlaan' te noemen. Deze persoon zou in de Koolstraat hebben gewoond, zou de eigenaar geweest zijn van een groot deel van de verkaveling en zou een oorlogsslachtoffer 14-18 zijn. De Cultuurraad weerhield deze naam niet, daar de raad voorrang geeft aan historische, heemkundige en toponymische verantwoorde namen en niet aan persoonsnamen.

Hopend, Mijnheer de Burgemeester, Mevrouw en Heren Schepenen, het verder verloop van het onderhavig advies schriftelijk te mogen vernemen, verblijven we

Met de meeste hoogachting,

Namens het Bestuur van de Gemeentelijke Cultuurraad Evergem,

de secretaris,

de voorzitter,

Francine Hamerlinck

Freddy Van Herzeele